

Statssekretær Halvard Ingebrigtsen

– Antidopingarbeidet skal styrkes!

– Regjeringen ønsker å legge til rette for antidopingarbeidet, og vil styrke arbeidet og bevilge mer penger, sier Halvard Ingebrigtsen, statssekretær i Kultur- og kirke-departementet til Ren idrett. – Det er godt å se at norske toppidrettsutøvere ikke aksepterer doping og viser gode holdninger. Det gir troverdighet til norsk antidopingarbeid, sier Ingebrigtsen.

TEKST OG FOTO: HILDE BJERKHOLT JENSSEN

Norge har en lang tradisjon for antidopingarbeid. Hva bør være Norges rolle internasjonalt?

– Norge har vært ledende innen antidopingarbeid, og har tatt dette alvorlig. Det er viktig at vi deltar internasjonalt med den kunnskapen vi har. Jeg synes det er flott av vi er aktivt til stede i komiteer i WADA slik at vi kan bidra med vår erfaring.

Norge bør fortsette å være tilstede, både fra myndighetssiden og idrettssiden i internasjonale sammenhenger, som i Europarådet og ved UNESCO-møter, sier statssekretær Halvard Ingebrigtsen.

– Samarbeidet som norske myndigheter og Antidoping Norge har med Kina er også viktig. Kina er en stor nasjon som jobber ordentlig med antidoping.

Ingebrigtsen ledet regjeringens delegasjon til verdenskonferansen om doping i idretten i Madrid i november, der idrettens organisasjoner og offentlige myndigheter deltok.

– Debatten på kongressen viser at folk over hele verden er opptatt av antidoping og ønsker strenge regler på dette feltet. Myndigheter og idrettsorganisasjonene står sammen, tar ansvar og setter seg mål.

Et tema som ble tatt opp i Madrid var de alvorlige helsekonsekvensene bruk av doping gir, og utfordringer knyttet til dette. Dette spørsmålet opptar også Ingebrigtsen:

– Jeg mener vi må nå sterkere ut til ungdom med informasjon om hvilke langsiktige skader de risikerer ved dopingbruk. Her har offentlige myndigheter en jobb å gjøre.

– Idretten spiller også en avgjørende rolle. Svært mange har vært innovert idrettslag i løpet av barndommen og ungdomstiden. De holdningene ungdom får i idretten kan være avgjørende når de senere blir tilbudt dopingmidler i andre sammenhenger. Antidoping Norge gjør også en god jobb med å spre informasjon, blant annet med sitt arbeid rettet mot treningssentrene.

– Sosial- og helsedepartementet har satt i gang en undersøkelse av omfanget av doping. Med ny kunnskap vil vi lettere kunne sette i verk tiltak mot de riktige gruppene, sier Ingebrigtsen.

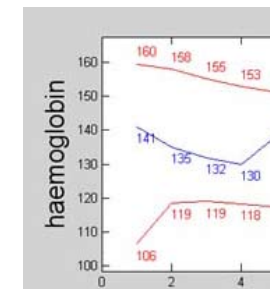
Samarbeid mellom antidopingorganisasjoner og offentlige myndigheter blir fra flere hold framhevet som et satsningsområde. Hvordan er dette i Norge?

– Det er viktig å få avklart lovgrunnlaget i forhold til dopingbruk, og dette jobber Justisdepartementet med i forbindelse med gjennomgangen av straffeloven. I tillegg eksisterer det en samarbeidsgruppe der representanter fra ulike offentlige myndigheter og etater, helsevesenet og Antidoping Norge samles. Det er bra og viktig.

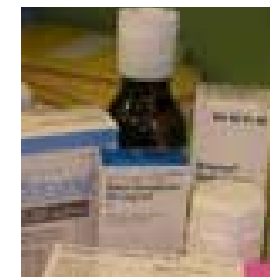
Verdenskonferansen i Madrid

Antidoping Norge benytter blodprofiler

Ny dopingliste

Leder: Inntrykk fra Madrid

Etter en uke i Madrid er et revidert internasjonalt antidopingregelverk vedtatt. WADAs styre fastsatte det nye regelverket på Verdenskonferansens nest siste dag.

Inntrykket fra Madrid er at stadig flere fokuserer på at doping er et alvorlig helseproblem for yngre idrettsutøvere. Dette har også vært på vår nasjonale dagsorden. Sett i lys av de fysiske og psykiske plager bl.a. bruk av anabole steroider innebærer for den enkelte og de sosiale konsekvenser det har for nærmiljøet, er det ikke mer enn rett og rimelig.

Fra WADAs side rettes blikket mot et utvidet samarbeid mellom antidopingorganisasjonene og offentlig myndigheter. WADA har innsett at myndighetsorgan som politi og tollvesen har virkemidler som antidopingorganisasjonene ikke har. Toll og politi kan beslaglegge dopingmidler som ikke kan spores i en dopingprøve. På den annen side vil neppe politiet verken ta urinprøver eller etablere blodprofiler på toppidrettsutøvere. Slik sett har antidopingorganisasjonene og offentlige myndigheter komplementære roller i arbeidet for en ren idrett. Dette er en kamp idretten ikke kan vinne alene.

Utenfor møtelokalet ble meldepliktreglene et diskusjonstema. Noen hevdet forslaget om at topputøvere må melde i fra hvor de er en time per dag var for "snilt", mens andre mente forslaget var for belastende. Diskusjonen resulterte i at beslutningen om meldepliktsystemet ble utsatt til WADAs neste styremøte i mai neste år.

Etter å ha fulgt det internasjonale antidopingarbeidet gjennom ti år, må jeg si fremskrittene har vært formidable. For få år siden var USA en "nybegynner" på feltet. I dag er de en av de ledende i arbeidet. I tillegg ser vi tydelige signaler om at store idrettsnasjoner som Tyskland og Storbritannia rustet opp i kampen mot juksemerkene. Det vil gi resultater.

ANDERS SOLHEIM

WADAs verdenskonferanse: Videreføring og fornyelse

Offentlige myndigheters innsats er nødvendig i antidopingarbeidet. I tillegg skjerper idretten sine egne virkemidler med lengre utestengelse for alvorlig doping. Dette er noen av resultatene fra den tredje verdenskonferansen om doping i idrett som ble holdt i Madrid i november.

NIF, Kultur- og kirkedepartementet, Hormonlaboratoriet og Antidoping Norge var tilstede på verdenskonferansen. Her rådgiver Trond Glasser i KKDs idrettsavdeling, statssekretær Halvard Ingebrigtsen og Antidoping Norges daglige leder Anders Solheim. Foto: Dag Vidar Hanstad.

TEKST: HILDE BJERKHOLT JENSSEN, ANTIDOPING NORGE

Et nytt internasjonalt antidopingregelverk ble godkjent på den tredje verdenskongressen i Madrid i november. Regelverket er en utvikling av prinsippene som ligger i dagens regelverk. Stiftelsesstyret vedtok en ny "World Anti-Doping Code" etter en lang og grundig høringsprosess. Offentlige myndigheter og idrettens organisasjoner ga på ny sin tilslutning til dopingkampen gjennom en felles resolusjon på konferansen.

Milepæler i WADAs historie

Bakgrunn: 1998: Dopingskandalene i Tour de France dette året gjorde det klart at offentlige myndigheter og idrettsbevegelsen hadde behov for å samle kreftene i kampen mot doping. Noe måtte gjøres.

Februar 1999: Den første verdenskonferansen i Lausanne. Konferansen la grunnlaget for opprettelsen av World Anti-Doping Agency (WADA).

November 1999: WADA blir stiftet som en uavhengig, internasjonal organisasjon med ansvar for å koordinere og overvåke dopingkampen. I stiftelsesstyret sitter det like mange representanter fra myndighetssiden som fra idretten.

Mars 2003: Den andre verdenskonferansen (i København): "World Anti-Doping Code", det internasjonale regelverket, blir enstemmig godkjent på konferansen. Dette er det første dokumentet som harmoniserer dopingrelatert regelverk i alle idretter og i alle land.

November 2007: Den tredje verdenskonferansen (i Madrid). Et nytt internasjonalt regelverk blir godkjent.

Økt samarbeid med offentlige myndigheter

Erfaringer som er gjort de siste årene har vist at idrettens kontrollvirksomhet alene ikke kan hindre doping. David Howman, direktør i WADA, fortalte under verdenskonferansen om gjennombrudd i antidopingarbeidet som følge av myndighetenes innsats og samarbeid med antidopingorganene.

Eksempler som ble trukket frem var Festina-saken i 1998, Balco-saken i 2003, Operation Puerto i 2006, Gear grinder, og Raw deal i 2007. Myndighetene kan for eksempel bruke virkemidler som ransakinger og razziaer, og kan etterforske saker med helt andre metoder enn det antidopingorganisasjonene har mulighet

til. Disse virkemidlene er nødvendige dersom kampen mot doping skal vinnes.

Idrettspresident Tove Paule la også vekt på dette under hennes innlegg under konferansen:

– Internasjonal erfaring viser et enormt nettverk med handel og smugling med dopingmidler. Dette er en kamp idretten ikke kan eller ønsker å vinne alene. Vi er avhengig av et partnerskap med offentlige organisasjoner, sa Paule i hennes intervusjon.

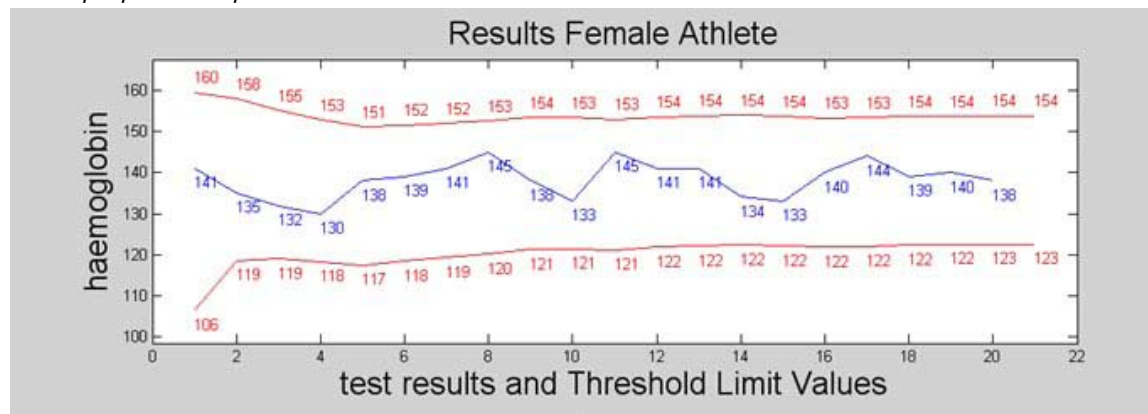
Bruk av blodprofiler

Det nye regelverket åpner for at utøverens egen profil eller "utøverpass" skal kunne brukes som bevis i en dopingsak. Trolig er det fremdeles et stykke igjen til denne type bevis vil være juridisk holdbare, men det jobbes fra flere hold for å kunne utvikle dette. Det internasjonale sykkelforbundet, UCI, har sagt de ønsker å bruke slike metoder som bevis i dopingsaker allerede neste år.

Antidoping Norge følger nå profilene til de beste utøverne i utholdenhetsidretter. Antidoping Norge kan da gjennomføre svært målrettede kontroller.

– Systemet blir stadig bedre og hjelper oss til å se om variasjonene i kroppen er et naturlig avvik eller ikke. Det gir oss en mulighet til å følge opp topputøverne bedre, sier Solheim.

Eksempel på en blodprofil

Hvorfor er WADA viktig?

- WADA overvåker at idrettens organisasjoner følger det internasjonale regelverket, og kan anke/ overprøve avgjørelser tatt av andre antidopingorganisasjoner.
- WADA finansierer forskning som skal øke kunnskapen om avsløring og forebygging av doping.
- WADA har ressurser til å videreutvikle regelverk og standarder og sørger for en demokratisk prosess.
- WADA gjennomfører uanmeldte kontroller utenfor konkurranse. Disse prøvene er viktige, da det fremdeles finnes land og idretter med dårlig utviklet antidopingarbeid.

Utestengelser fra 0 til 4 år

En stor endring i det nye regelverket er forandringene i strafferammer. To års utestengelse skal fremdeles være hovedregelen. Flere stoffer vil bli definert som særskilte stoffer og vil gi grunnlag for redusert straff. På den andre siden vil alvorlig, systematisk doping kunne bli straffet med utestengelser i opptil fire år for første gangs regelbrudd.

Utøvere som kan dokumentere hvordan et stoff ble inntatt, og at det ikke ble brukt for å fremme prestasjonen, kan slippe unna med lavere straff eller en advarsel. Det er også mulighet til å få redusert straff dersom man

innrømmer egen doping og bidrar til oppklaring eller avsløring av andre som har jukset.

Informasjon og forebygging obligatorisk

Informasjon og forebygging blir nå obligatorisk. Antidoping Norge har lenge hatt et omfattende program for forebyggende arbeid rettet mot norske idrettsutøvere. – Vi jobber nå tett med Olympiatoppen for å få på plass et særskilt opplegg rettet mot toppidrettsutøvere. Vi vil sikre at alle har basiskunnskaper om antidoping, sier Gunnvor Aase Hole, avdelingsleder for informasjon og forebygging i Antidoping Norge.

Ingen vedtak om utøverinformasjon

Ny standard for kontrollvirksomheten, som blant annet inneholder detaljerte retningslinjer for rapportering av utøverinformasjon, ble utsatt til mai. Det er en del uenighet om hvor detaljert, og hvor langt fram i tid, utøverne skal rapportere.

WADA har utviklet et nytt, internettbasert, rapporteringssystem, ADAMS, som flere og flere nå tar i bruk. Her i Norge skal alle utøverne på prioritert utøverliste rapportere via dette systemet innen utgangen av 2007.

Det nye regelverket vil gjelde fra 1.1.2009.

WADAs finansiering:

50/50 fra myndigheter og den olympiske bevegelse (internasjonale særforbund)
 I 2007: 126,5 millioner kroner
 27 prosent til forskningsformål

Nytt om dopinglista for 2008

Dopinglista for 2008 endrer seg lite i forhold til 2007-lista. De endringene som blir innført fra 01.01.08 vil ikke i særlig grad få praktiske konsekvenser for utøverne.

Her er hovedendringene i dopinglista:

- Gruppe S1. anabole stoffer: En ny gruppe anabole stoffer blir lagt til, nemlig de såkalte SARM'ene som er en forkortelse for Selektive Androgen Reseptor Modulatorer. SARM'er er stoffer som allerede er under utprøving på pasienter og er stoffer med anabole egenskaper.
- Gruppe S2. hormoner og relaterte substanser: Insulin blir erstattet av insuliner. Dette skyldes at det har kommet mange ulike insulinanaloger på markedet de siste årene.
- Gruppe S3. antiøstrogene stoffer skifter navn til "Hormonantagonister og modulatorer". Dette gjøres for å favne et bredere spekter av nye stoffer som kan antagonisere og/eller modulere hormonreseptorer. På denne måten får man også implementert en ny gruppe stoffer, nemlig myostatin modulatorer i denne gruppen.
- Finasterid og Dutasterid (alfa reduktase hemmere) er lagt til gruppen "forbudte stoffer med særskilte bestemmelser. Det gir mulighet til mildere sanksjoner dersom man skulle bli dømt for bruk av disse stoffene.
- Intravenøs infusjon er forbudt, men i en akuttmedisinsk situasjon hvor dette anses helt nødvendig å administrere så vil det kreves fritakssøknad innsendt i etterkant av behandlingen ("retroactive" TUE). Endringen for 2008-listen er fra medisinsk til akuttmedisinsk situasjon.
- Når det gjelder stoffer forbudt innen særskilte idrette (alkohol og beta-blokker) har det skjedd små endringer.

For mer utfyllende informasjon om disse endringene, se: www.antidoping.no.

100 treningscentre med antidopingprogram!

Antidoping Norge signerte i desember trenings-senterkontrakt nummer 100.

– Vi har nådd vårt første delmål, og er godt fornøyd med det. Vi har signert avtale med SATS og SPENST, to av de største kjedene i Norge, samt mange enkeltstående sentre og mellomstore kjeder. Det er enda mange som ikke har tatt stilling til dette, og disse vil vi ta kontakt med i 2008, sier Frode Hestnes, rådgiver i Antidoping Norge.

Treningssentrene forplikter seg med dette til å jobbe aktivt mot doping i sine treningscentre. Sentre med antidopingprogram får kurset sine ansatte, slik at de skal være rustet til å avsløre og forebygge doping.

15 treningscentre har søkt og fått konsesjon fra Datatilsynet om å gjennomføre dopingkontroller på bakgrunn av frivillige egenerklæringer. Det er ventet at flere sentre vil utvide kontrakten til også å gjelde dopingkontroller neste år.

– Selve kontrollen er ment som et virkemiddel, men er ikke målet med Antidopingprogrammet. Gjennom at treningssentrene setter fokus på holdninger og det holdningsskapende arbeidet, mener vi at det vil skje en endring i bruken av doping på treningscentre generelt, sier Hestnes.

Solheim inn i WADAs utdanningskomité

Anders Solheim er oppnevnt som medlem av WADAs komité for utdanning. Opplæring og utdanning er kommet inn som en obligatorisk del for alle som har sluttet seg til WADC. Nå skal Solheim gjennom komiteen gi råd og anbefalninger om strategivalg i forhold til opplæring til WADAs administrasjon.

Ny samarbeidsavtale med Kina

Det ble i november skrevet ny avtale mellom Antidoping Norge og det kinesiske antidopingorganet om samarbeid fram til 2010. Norge har i mange år hatt et samarbeid med Kina på idrettsfeltet.

Viktige samarbeidsfelt er:

- Utvikling av driften av den nye nasjonale antidopingorganisasjon i Kina
- Opplæring av dopingkontrollører på et internasjonalt nivå i forberedelsene til OL.
- Opplæring og utdanningsaktiviteter
- Eventuelt bistand fra Antidoping Norge under OL.

Kultur- og kirkedepartementet bidrar med midler til gjennomføring av prosjektet.

Gjennom samarbeidet med Kina ønsker Antidoping Norge å bidra til rene vinnere under OL i Beijing.

antidoping.no

- sammen for en ren idrett